

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 2 februari 2021
Beleid en Uitvoering - Samenleving en
Ontwikkeling

**7 2021_B&W_00047 Informatienota - Stand van zaken inzet Scala -
informereren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder;
de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Samenvatting

De stichting Scala-centrum voor de kunsten (hierna Scala) biedt sinds 2006 in de gemeente Steenwijkerland cursussen aan op het gebied van muziek, beeldende kunst en nieuwe media. In 2019 hebben wij u voorgesteld om het budget van Scala met ingang van 2022 structureel met € 100.000 te verlagen.

Via de motie "Cultuureducatie en ondersteuning amateurkunst" van 9 juli 2019 heeft uw raad het college opgeroepen om een voorstel te ontwikkelen in samenspraak met relevante partijen waarin het aanbod van cultuureducatie en ondersteuning amateurkunst (waaronder muzieklessen voor jongeren) in Steenwijkerland op een vergelijkbaar niveau blijft worden aangeboden".

Oorspronkelijke opdracht versus ontwikkelingen in 2020

De totale opdracht van de besparing van € 100.000 is vanwege de Covid-19 crisis en een aantal andere ontwikkelingen nog niet bereikt.

Aangezien meerdere gemeenten hun subsidierelatie met Scala herzien, willen we u informeren dat inmiddels het grootste deel van de voorgestelde bezuiniging is gevonden. Scala heeft berekend dat vanaf 2022 in totaal een besparing van € 67.000 gerealiseerd kan worden. Daarnaast geven we in deze informatienota aan welke mogelijkheden worden uitgewerkt om te komen tot een sluitende begroting met behoud van het huidige aanbod.

Informatienota

Inleiding

Werkplan Scala 2020 en verder

Scala is in het najaar 2019 begonnen met dit transitieproces. Scala heeft conform afspraak in maart 2020 een maatwerkpakket in de vorm van een werkplan ontwikkeld dat moet aansluiten bij de vraag.

Kernboodschap

Het werkplan van Scala is in het voorjaar 2020 aan de gemeente toegelicht. Dit plan biedt een aantal aanknopingspunten om te komen tot realisatie taakstellend budget. Scala stelt voor om de onderstaande dienstverlening te realiseren:

- Cultuureducatie basisonderwijs.
- Focusscholen leerorkesten (OMI DOMI, Ontwikkeling Muzikale Interesse en *Door Ontwikkeling Muzikale Interesse*).
- Onderwijs Hafabra's.
- Behoud vrijetijdsaanbod (in aansluiting op de eerste scholing biedt Scala vervolgoopleidingen op diverse locaties in de gemeente Steenwijkerland aan).
- Herhuisvesting van centraal naar decentraal t.b.v. reductie huisvestingslasten.
- Bestendigen van de kwetsbare organisatie en dito dienstverlening, mede door te onderzoeken fusiemogelijkheden met K&C Drenthe en ICO.

Toelichting fusiemogelijkheden

- Scala is aan het onderzoeken of zij kunnen gaan fuseren met Kunst & Cultuur Drenthe en ICO. Beide zijn instellingen in Drenthe op het gebied van faciliteren van onderwijs t.b.v. muzikale vorming & ontwikkeling.
- Deze fusie is gericht op een bestuurlijke fusie en geen organisatorische fusie. Anders gezegd, ook na de fusie blijft Scala de partij waarmee wordt samengewerkt. Inzet van middelen is enkel bedoeld voor Scala Steenwijkerland.

Financien

Scala heeft voor het jaar 2021 minder subsidie aangevraagd dan door ons is opgenomen in de programmabegroting. Scala heeft in haar bedrijfsvoering zelf een reductie doorgevoerd van € 47.000.

Concreet betekent dit dat de subsidiebijdrage van 2021 voor Scala geen € 279.000 maar € 232.000 is. In 2021 en later worden er verdere reducties doorgevoerd. De totale opdracht van de besparing van € 100.000 is echter nog niet bereikt. Scala heeft berekend dat vanaf 2022 in totaal een besparing van € 67.000 gerealiseerd kan worden.

Verdere besparingen om te komen tot de uiteindelijke € 100.000 per 1 januari 2022 gaan volgens Scala ingrijpend zijn. Ingrijpend in de zin dat;

1. Het programma niet in zijn geheel kan worden gerealiseerd zoals opgegeven en zoals door gemeente gevraagd. Er is dan geen sprake van een gelijkblijvend aanbod.
2. De verdere besparing consequenties hebben voor medewerkers en de organisatie van Scala.

Belangrijke ontwikkelingen in 2020 i.r.t. inzet Scala

Ten tijde van het bespreken van het werkplan en de financien met de directie van Scala zijn tevens een aantal belangrijke ontwikkelingen aan het licht gekomen die betrekking hebben op de inzet van Scala. Deze ontwikkelingen kunnen niet los gezien worden van het reeds ingezette transitieproces.

1. Covid 19 crisis heeft geleid tot een vertraging in algemene zin van de voorgestelde plannen inclusief doorvoeren van eventuele aanpassingen om tot een verscherpt aanbod te kunnen komen.
2. De gemeente Hoogeveen heeft vanwege noodzakelijke bezuinigingen in de zomer van 2020 een subsidiestop van 100% afgekondigd voor de diensten van Scala. Deze 100% subsidiestop is in de gemeenteraadsvergadering teruggedraaid. Wel zal Scala ook in Hoogeveen de

dienstverlening op een andere wijze moeten gaan inzetten om wendbaar en weerbaar te worden.

Consequenties voor de gemeente

Verdere besparingen om te komen tot de uiteindelijke € 100.000 gaan volgens Scala ingrijpend zijn. De recente ontwikkelingen in Hogeveen en de Covid-19 crisis maken de haalbaarheid van de besparingsopdracht alleen maar complexer. Dat vraagt om meer uitwerktijd van zowel gemeente als Scala.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

Doorontwikkeling Scala 2021 en verder > integrale aanpak

Na aanleiding van de ontstane situatie in Hogeveen hebben de 5 betrokken gemeenten (Meppel, Hogeveen, De Wolden, Westerveld en Steenwijkerland) regelmatig bestuurlijke afstemming gezocht. In deze bestuurlijk afstemming is afgesproken dat:

1. gemeenten en Scala in gezamenlijkheid optrekken;
2. zodat integraal onderzocht kan worden of de inzet van Scala in al deze gemeenten toekomstbestendiger opgezet zou kunnen worden.

Dit is noodzakelijk want de organisatie is momenteel fragiel en kwetsbaar vanwege de aangekondigde bezuinigingen, het gewijzigde cultuurlandschap en beeldvorming in de publieke opinie.

Werkplan 2021 en verder

Bij deze doorontwikkeling worden de ontwikkelingen vanuit de culturele Regio Zwolle en de uitwerking/naweeën van de Covid-19 crisis integraal meegenomen. Tevens wordt geanalyseerd welke vraag/behoefte de individuele gemeenten hebben op basis van trends & ontwikkeling in de markt/sector.

Scala gaat met elke gemeente individueel in gesprek. Deze gesprekken zijn reeds opgestart.

De gemeente Steenwijkerland zal de conclusies en adviezen zoals deze in het voorjaar zijn besproken integraal meenemen in een nieuw werkplan inzet Scala 2021 en verder. Dit werkplan wordt opgeleverd uiterlijk in mei 2021.

Definitieve besluitvorming inzet Scala

We komen bij de Perspectiefnota bij u terug met een voorstel waarin de consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

Corona

Covid-19

Deze crisis heeft geleid tot een vertraging in algemene zin van de voorgestelde plannen van Scala.

1. De herhuisvestingplannen zoals voorgesteld konden vanwege Covid-19 niet worden gerealiseerd.
2. Hetzelfde gold voor een andere wijze inzet leerorkesten. Deze kunnen pas per 1 januari 2021 worden ingezet. De lockdown van 15 december 2020 maken deze inzet in januari 2021 echter onmogelijk want de scholen zijn fysiek gesloten.

3. Tijdens de eerste coronagolf bleek afstemming met andere samenwerkingspartners waaronder onderwijs en sociaal domein lastiger uitvoerbaar.
4. Desondanks heeft Scala voor de begroting van 2021 reeds een reductie kunnen doorvoeren van € 47.000.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit om de informatienota 'Stand van zaken inzet Scala' vast te stellen.

Bijlagen

1. Memo stand van zaken uitvoeringsplan Scala.pdf

Onderwerp	Memo Scala – stand van zaken transitieplan Scala	
Versiedatum	15 december 2020	

Inhoud

1.	Inleiding en aanleiding MEMO	2
1.1.	Herprioritering 2019	2
1.2.	Opdracht Scala 2019	2
1.1.1.	Gemeentelijke kaders en uitgangspunten	2
2	Uitwerking werkplan Scala	3
2.1.	Werkplan Scala 2020	3
2.2.	Werkplan kort samengevat	3
2.3.	Scenario's voorstellen maart 2020	3
2.4.	Belangrijke ontwikkelingen 2020	4
2.5	Hoe nu verder?	4
2.5.1.	Doorontwikkeling Scala 3.0	4
2.5.2.	Scenario's maart 2020 i.r.t. actuele ontwikkelingen	5

Onderwerp	Memo Scala – stand van zaken transitieplan Scala	
-----------	---	---

1. Inleiding en aanleiding MEMO

De stichting Scala- centrum voor de kunsten (hierna Scala) biedt sinds 2006 aan de gemeente Steenwijkerland cursussen aan op het gebied van muziek, beeldende kunst en nieuwe media.

In 2019 is de inzet van Scala geanalyseerd.

1. Heeft de inzet van Scala geleid tot de gewenste effecten en biedt dit voldoende aanknopingspunten om de inzet van scala in de komende jaren voort te zetten en de samenwerking te continueren?
2. Zijn er redenen die aanleiding geven om de inzet van Scala geheel of gedeeltelijk stop te zetten en waarom is dat dan?
3. Mocht de samenwerking worden stopgezet, hoe gaat de gemeente haar instrumenten inzetten zodat de beoogde doelen wel worden bereikt en wat is daarvoor nodig?

1.1. Herprioritering 2019

Naast de bovengenoemde onderzoeksvragen heeft in 2019 een bestuurlijke herprioritering op de gemeentelijke budgetten plaatsgevonden.

- Het budget muzikale vorming (651111) wordt structureel met € 100.000,00 verlaagd met ingang van 2022.
- Om deze besparing op het budget voor stimulering van een brede cultuurparticipatie te realiseren zal de subsidierelatie met Scala worden afgebouwd. Om dit op een verantwoorde wijze te doen zal de besparing met ingang van 2022 plaats gaan vinden.
- Behoudt van cultuureducatie en ondersteuning amateurkunst blijft het uitgangspunt, het bestuurlijk akkoord Cultuureducatie Provincie Overijssel is hierin leidend.
- Het akkoord muziekonderwijs Drenthe is een goed voorbeeld van structureel beleid op muziekonderwijs en dienst als inspiratie en als voorbeeld van gewenst beleid.
- Door middel van herprioritering blijft een subsidiebedrag van € 175.000,00 beschikbaar voor de uitvoering van activiteiten voor stimuleren brede cultuurparticipatie.

1.2. Opdracht Scala 2019

De herprioriteringsmaatregelen zijn in maart 2019 aan het bestuur van Scala gecommuniceerd. Scala heeft de opdracht gekregen om te onderzoeken of en zo ja welke activiteiten binnen de overgebleven subsidie van €175.000 en binnen de gemeentelijke kaders mogelijk zijn.

1.1.1. Gemeentelijke kaders en uitgangspunten

- Cultuureducatie - kennismaking, eerste scholing & oriëntatie
- scholing & verdieping - algemeen muzikale vorming
- stimuleren cultuurparticipatie, gericht op een prominentere rol voor de amateurkunstverenigingen in het onderwijs, maar ook in de eigen culturele en sociaal maatschappelijke omgeving.

Aan Scala is gevraagd om de kaders uit te werken in een programma. Hierbij worden de onderstaande onderdelen meegenomen.

- Hoe ziet het uitgewerkte programma wat Scala betreft concreet uit?
- Wat zijn de te verwachten kosten en opbrengsten van de gevraagde activiteiten?
- Op welke wijze denkt Scala de zichtbaarheid te kunnen vergroten van de te realiseren activiteiten?
- Spreiding van activiteiten in de gemeente is belangrijk, hoe kan Scala hieraan invulling geven?

Onderwerp	Memo Scala – stand van zaken transitieplan Scala	
-----------	---	---

2 Uitwerking werkplan Scala

2.1. Werkplan Scala 2020

Scala heeft conform afspraak in maart 2020 o.b.v. diverse oriënterende gesprekken een maatwerkpakket ontwikkelt dat bestaat uit een aantal specifieke programmalijnen. Deze sluiten wat Scala betreft goed aan bij de gemeentelijke doelstellingen. Dit werkplan is voorzien van een begroting.

2.2. Werkplan kort samengevat

Het werkplan is aan de gemeente toegelicht en biedt een aantal aanknopingspunten om te komen tot realisatie taakstellend budget.

Kort samengevat, Scala heeft in haar plannen focus gelegd op de inzet/ behoudt van;

- Cultuureducatie basisonderwijs
- Focusscholen leerorkesten (OMI DOMI, *Ontwikkeling Muzikale Interesse* en *Door Ontwikkeling Muzikale Interesse*)
- Onderwijs Hafabra's
- Behoud vrijetijdsaanbod (In aansluiting op de eerste scholing biedt Scala vervolgoopleidingen op diverse locaties in de gemeente Steenwijkerland aan)
- Herhuisvesting van centraal naar decentraal t.b.v. reductie huisvestingslasten.
- Bestendigen van de kwetsbare organisatie en dito dienstverlening, mede door te onderzoeken fusiemogelijkheden met K&C Drenthe en ICO

Fusie K&C Drenthe & ICO

- Scala is aan het onderzoeken of zij kunnen gaan fuseren met Kunst & Cultuur Drenthe en ICO. Beide zijn instellingen in Drenthe op het gebied van faciliteren van onderwijs t.b.v. muzikale vorming & ontwikkeling.
- De fusie is gericht op een bestuurlijke fusie en geen organisatorische fusie. Anders gezegd, ook na de fusie blijft Scala de partij waarmee wordt samengewerkt. Inzet van middelen is enkel bedoelt voor Scala Steenwijkerland. Er wordt op bestuurlijk niveau gekeken of de fusie kan leiden tot een nog betere dienstverlening

Scala heeft voor de begroting van 2021 reeds een reductie doorgevoerd van 47.000 Euro. Concreet betekent dat de subsidiebijdrage van 2021 geen € 279.000 maar € 232.000 Euro is. In 2022 zijn er verdere reducties door te voeren, als is de totale opdracht van een besparing van € 100.000 nog niet bereikt.

Conclusies

Tezamen met de reeds gevonden besparingen en budget sociaal domein budget, is een besparing van 67.051 euro gerealiseerd. Er staat dan nog een 'bedrag open' van € 32.949.

Verdere besparingen om te komen tot de uiteindelijke € 100.000 gaan ingrijpend zijn, zo heeft Scala aangegeven. Ingrijpend in de zin dat;

1. Het programma niet in zijn geheel kan worden gerealiseerd zoals opgegeven en zoals door gemeente gevraagd
2. Consequenties zijn voor medewerkers en de organisatie van Scala.

2.3. Scenario's voorstellen maart 2020

Onderwerp	Memo Scala – stand van zaken transitieplan Scala	
-----------	---	---

Er zijn een paar mogelijke scenario's voor wat betreft wel / niet accepteren van het uiteindelijke voorstel van Scala.

1. Instemmen met het voorstel Scala. Dit levert geen 100k maar 70k besparing op. Na 2022 moet aanvullende dekking gevonden worden van 30k in gemeentebegroting.
2. Als scenario 1 met de aanvullende voorwaarde dat 2021 als 'pilotjaar wordt gezien'. In dat jaar moet helder worden of de uitwerking van Scala een goede keuze is geweest. Blijkt in de loop van 2021 o.b.v. regelmatige tussentijdse evaluaties dat de uitwerking zijn doel mist, wordt dit scenario beëindigd en wordt de samenwerking met Scala
 - a. Ofwel anders ingezet met de oorspronkelijke doelstelling (besparing 100k)
 - b. Ofwel wordt beëindigd per 2022
3. Het programma zoals voorgesteld wordt uitgetrokken totdat de 100k target is behaald. Dit wordt tezamen met Scala verkent en uitgewerkt.

Na 15 maart zag de wereld er ineens anders uit en zijn er ontwikkelingen die niet losgezien kunnen worden van de genoemde scenario's. Ze hebben consequenties voor de te maken keuzes.

2.4. Belangrijke ontwikkelingen 2020

Er zijn 2 belangrijke ontwikkelingen die consequenties hebben voor de verdere uitwerking van het werkplan. Deze worden hier kort geschetst.

Covid 19

Deze crisis heeft geleid tot een vertraging in algemene zin van de voorgestelde plannen

- a. De herhuisvestingplannen zoals voorgesteld konden vanwege Covid-19 niet worden gerealiseerd.
- b. Hetzelfde gold voor een andere wijze inzet leerorkesten. Deze kunnen pas per 1 januari 2021 worden ingezet.
- c. Tijdens de eerste coronagolf bleek afstemming met andere samenwerkingspartners waaronder onderwijs en sociaal domein lastiger uitvoerbaar.
- d. Desondanks heeft Scala voor de begroting van 2021 reeds een reductie doorgevoerd van 47.000 Euro. Concreet betekent dat de subsidiebijdrage van 2021 geen 279.000 maar 232.000 Euro is. In 2022 zijn er verdere reducties door te voeren, als is de totale opdracht van 100 k nog niet bereikt.

Onstabiele situatie Hoogeveen, faillissement net voorkomen

Scala levert diensten aan 5 gemeenten, waaronder ook gemeente Hoogeveen. Deze gemeente heeft vanwege noodzakelijke bezuinigingen in de zomer van 2020 een subsidiestop van 100% afgekondigd voor de diensten van Scala. In de periode na de zomer tot 4 december 2020 is veelvuldig zowel bestuurlijk als ambtelijk overleg geweest tussen de betrokken gemeenten. Een korting van 100% zou leiden tot een faillissement van Scala en zou dus ook voor Steenwijkerland grote consequenties kunnen hebben

2.5 Hoe nu verder?

Op 4 december 2020 is duidelijk geworden dat een groot deel van de subsidiestop wordt teruggedraaid ten gunste van Scala.

2.5.1. Doorontwikkeling Scala 3.0

In het bestuurlijk overleg tussen de betrokken gemeenten en bestuur van Scala is afgesproken dat gemeenten en Scala in gezamenlijkheid optrekken om te onderzoeken of de inzet van Scala in al deze

Onderwerp	Memo Scala – stand van zaken transitieplan Scala	
-----------	---	---

gemeenten toekomstbestendiger opgezet zou kunnen worden. Dit is noodzakelijk want de organisatie is momenteel fragiel en kwetsbaar vanwege de aangekondigde bezuinigingen, het gewijzigde cultuurlandschap en beeldvorming in de publieke opinie.

Bij de doorontwikkeling worden de ontwikkelingen vanuit de culturele Regio Zwolle en de uitwerking/naweeën van de covid-19 crisis integraal meegenomen. Tevens wordt geanalyseerd welke vraag/behoefte de individuele gemeenten hebben op basis van trends & ontwikkeling in de markt/sector.

Scala gaat met elke gemeente individueel in gesprek. Deze gesprekken zijn reeds opgestart. De gemeente Steenwijkerland zal de conclusies en adviezen zoals deze in het voorjaar zijn besproken integraal meenemen in een nieuw werkplan inzet Scala 2021 en verder. Dit werkplan wordt opgeleverd uiterlijk in mei 2021.

2.5.2. Scenario's maart 2020 i.r.t. actuele ontwikkelingen

Voorgesteld wordt om de scenario's van paragraaf 2.3 integraal mee te nemen in de noodzakelijke doorontwikkeling van Scala.

De actuele ontwikkeling t.a.v. de fusie, bredere regionale samenwerking en Covid-19 crisis maakt dat het goed denkbaar is dat een aantal programmalijnen in de loop van het jaar 2021 anders ingezet gaan worden. Dit kan ook tot een extra kostenreductie leiden.